

Temps de memòria

Un cadàver exquisit

de Jordi Mata

Barcelona: Edicions 62, 2008.

308 pàgines, 22,90€

Què fou el què desencadenà la Guerra de Successió espanyola? Com és que els catalans ens hi trobarem ben emmerdats? Fou el Decret de Nova Planta una revenja per la manca de fidelitat? I, perquè, fet i fet, després d'aquell conflicte Catalunya es trobà sola i desempaçada?

Totes aquestes preguntes requereixen respostes complexes, extremadament complexes en alguns casos. Tanmateix, en Jordi Mata ha intentat mostrar-nos l'ambient d'aquells dies per a què ens fem una idea de què fou el què ocorregué. Així, ha confeït una novel·la coral – *Un cadàver exquisit*– que ens acosta a la vida de la gent d'aquell tombant de segle.

Els protagonistes d'*Un cadàver exquisit* són en Jesús Arguimbau, un empordanès que sense saber com es troba fent de criat del Rei, en Gaietà Betoret, un tarambana i aventurer reusenc instal·lat a Barcelona i l'Ettienne, un gavatx barceloní aprenent de corder. Així doncs, tres personatges i tres històries que ens ajuden a conèixer diferents ambients: la situació dels pagesos catalans, la Cort reial, el món de les classes dirigents catalanes i el dia a dia del populatxo i la menestralia.

De tots és sabut que res important no fóra acomplert sense l'aparició del cadàver del títol: el cadàver de l'*embriuat* Carles II, darrer rei de la branca hispànica dels Habsburg i prova fefaent dels estralls de la consanguinitat. I per substituir-lo, es trencaren pactes i es reformularen aliances, per acabar instal·lant al tron del més gran imperi decadent un noi de disset anys, amb certs problemes mentals i més pendent de follar-se a la nena que li havien donat per esposa que a governar d'una manera efectiva.

Així doncs, les aventures i dissorts dels protagonistes i la gent que els envolta permeten a en Jordi Mata anar-nos parlant dels desencontres de la Corona amb les Corts catalanes, de les ambicions que covaven els nobles castellans, de les aspiracions dels líders catalans, de la zitzània que introduïen els espies de les potències estrangeres, de les penúries i les pors de les classes populars i, també cal dir-ho, de les seves il·lusions i la seva voluntat de progressar. I el millor de tot plegat és que ho fa amb realisme i un punt d'humor, sense prejudicis ni sermons.

Un cadàver exquisit no és un llibre d'història. És una novel·la més que històrica, de crònica. Crònica d'uns anys que canviaren el futur del nostre país, potser per sempre.